Συναρτήσεις

Ακρότατα, Αρτιες - Περιττές

Κωνσταντίνος. Λόλας

Ακρότατα Συναρτήσεων

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι με πεδίο ορισμού το A, λέμε ότι παρουσιάζει μέγιστο στο $x_0\in A$ το $f(x_0)$, όταν:

$$f(x) \le f(x_0)$$
 για κάθε $x \in A$

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι με πεδίο ορισμού το A, λέμε ότι παρουσιάζει ελάχιστο στο $x_0 \in A$ το $f(x_0)$, όταν:

$$f(x_0) \le f(x)$$
 για κάθε $x \in A$

Λόλας Συναρτήσεις 2/21

Ακρότατα Συναρτήσεων

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι με πεδίο ορισμού το A, λέμε ότι παρουσιάζει μέγιστο στο $x_0\in A$ το $f(x_0)$, όταν:

$$f(x) \le f(x_0)$$
 για κάθε $x \in A$

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι με πεδίο ορισμού το A, λέμε ότι παρουσιάζει ελάχιστο στο $x_0\in A$ το $f(x_0)$, όταν:

$$f(x_0) \leq f(x)$$
 για κάθε $x \in \mathbf{A}$

Λόλας Συναρτήσεις 2/21

Ο τσομπάνης και τα πρόβατα

Στάνη, πλαγιά, φράχτης, πρόβατα, τσομπάνης...

Προσοχή

- Ποιό είναι το πρόβατο στο ψηλότερο σημείο
- Ποιό είναι το ψηλότερο σημείο της στάνης?
- Ποιό σημείο του φράχτη...

Φράγμα(άνω/κάτω), sup/inf, max/min

Λόλας Συναρτήσεις 3/21

Ο τσομπάνης και τα πρόβατα

Στάνη, πλαγιά, φράχτης, πρόβατα, τσομπάνης...

Προσοχή

- Ποιό είναι το πρόβατο στο ψηλότερο σημείο?
- Ποιό είναι το ψηλότερο σημείο της στάνης?
- Ποιό σημείο του φράχτη...

Φράγμα(άνω/κάτω), sup/inf, max/min

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένα
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστο
- μπορεί να έχει άπειρο

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένο
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστο
- μπορεί να έχει άπειρα

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένα
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστο
- μπορεί να έχει άπειρα

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένα
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστο
- μπορεί να έχει άπειρα

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένα
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστα
- 🕨 μπορεί να έχει άπειρα

- έχει πάντα μέγιστο
- έχει πάντα ακρότατο
- έχει το πολύ ένα
- μπορεί να έχει μέγιστο και όχι ελάχιστο
- μπορεί να έχει 3 ακριβώς ελάχιστα
- μπορεί να έχει άπειρα

- $f(x) = x^2$, $f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$, $\alpha > 0$, $f(x) \ge f(-\frac{\beta}{2\alpha})$
- $f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = x + \frac{1}{x}, x > 0, f(x) \ge f(1)$
- $f(x)=\eta\mu(2x), f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

- $f(x) = x^2$, $f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$, $\alpha > 0$, $f(x) \ge f(-\frac{\beta}{2\alpha})$
- $f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = x + \frac{1}{x}, x > 0, f(x) \ge f(1)$
- $\quad \circ \ f(x) = \eta \mu(2x), f(x) \geq f(k\pi + \tfrac{\pi}{2} \tfrac{\pi}{4}) \ , f(x) \leq f(k\pi + \tfrac{\pi}{4} \tfrac{\pi}{4}) \ .$

- $f(x) = x^2$, $f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$, $\alpha > 0$, $f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$
- $f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$
- $f(x) = x + \frac{1}{x}, x > 0, f(x) \ge f(1)$
- $f(x)=\eta\mu(2x), f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

•
$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

•
$$f(x)=\eta\mu(2x)$$
, $f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

•
$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

•
$$f(x)=\eta\mu(2x),\,f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$$
 , $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

•
$$f(x)=\eta\mu(2x)$$
, $f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

•
$$f(x)=\eta\mu(2x)$$
, $f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

•
$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

$$\bullet \ f(x) = \eta \mu(2x)$$
 , $f(x) \geq f(k\pi + \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4})$, $f(x) \leq f(k\pi + \frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

•
$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

$$\bullet \ f(x) = \eta \mu(2x)$$
 , $f(x) \geq f(k\pi + \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4})$, $f(x) \leq f(k\pi + \frac{\pi}{4})$

•
$$f(x) = x^2$$
, $f(x) \ge f(0)$

$$\quad \bullet \ f(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma \text{, } \alpha > 0 \text{, } f(x) \geq f(-\frac{\beta}{2\alpha})$$

•
$$f(x) = |x|, f(x) \ge f(0)$$

•
$$f(x) = x + \frac{1}{x}$$
, $x > 0$, $f(x) \ge f(1)$

•
$$f(x)=\eta\mu(2x)$$
 , $f(x)\geq f(k\pi+\frac{\pi}{2}-\frac{\pi}{4})$, $f(x)\leq f(k\pi+\frac{\pi}{4})$

Συμμετρίες...

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι <u>άρτια</u> σε ένα διάστημα Δ αν για κάθε $x\in\Delta$

$$-x \in \Delta \text{ και } f(-x) = f(x)$$

Ορισμόσ

Μία συνάρτηση f είναι <u>περιττή</u> σε ένα διάστημα Δ αν για κάθε $x\in\Delta$

$$-x \in \Delta$$
 και $f(-x) = -f(x)$

Συμμετρίες...

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι άρτια σε ένα διάστημα Δ αν για κάθε $x \in \Delta$

$$-x \in \Delta$$
 και $f(-x) = f(x)$

Ορισμός

Μία συνάρτηση f είναι περιττή σε ένα διάστημα Δ αν για κάθε $x \in \Delta$

$$-x \in \Delta$$
 και $f(-x) = -f(x)$

Quiz Time

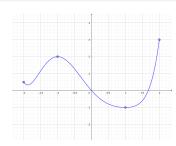
- Υπάρχει τουλάχιστον μια άρτια συνάρτηση
- Υπάρχει τουλάχιστον μία περιττή συνάρτηση
- Υπάρχει συνάρτηση που δεν είναι άρτια ούτε περιττή

Quiz Time

- Υπάρχει τουλάχιστον μια άρτια συνάρτηση
- Υπάρχει τουλάχιστον μία περιττή συνάρτηση
- Υπάρχει συνάρτηση που δεν είναι άρτια ούτε περιττή

Quiz Time

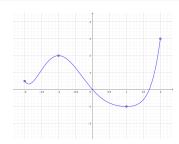
- Υπάρχει τουλάχιστον μια άρτια συνάρτηση
- Υπάρχει τουλάχιστον μία περιττή συνάρτηση
- Υπάρχει συνάρτηση που δεν είναι άρτια ούτε περιττή

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f

- Να βρείτε τις θέσεις ακροτάτων και τα ακρότατα της f

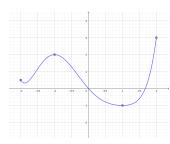
Λόλας Συναρτήσεις 8/21

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f

- $oldsymbol{1}$ Να βρείτε τις θέσεις ακροτάτων και τα ακρότατα της f
- $m{2}$ Να δείξετε ότι $-1 \leq f(x) \leq 3$ για κάθε $x \in [-2,2]$
- 3 Να δείξετε ότι $f(\alpha) f(\beta) \le 4$, α , $\beta \in [-2,2]$
- 4 Να λύσετε
  - ① Την εξίσωση f(x) = 1
  - 2 Την ανίσωση f(x) > -1

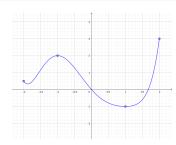
Λόλας Συναρτήσεις 8/21

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f

- Να βρείτε τις θέσεις ακροτάτων και τα ακρότατα της f
- Nα δείξετε ότι $-1 \le f(x) \le 3$ για κάθε $x \in [-2, 2]$
- Nα δείξετε ότι $f(\alpha) f(\beta) \le 4$, α , $\beta \in [-2, 2]$

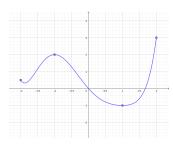
Λόλας Συναρτήσεις 8/21

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f

- $oldsymbol{1}$ Να βρείτε τις θέσεις ακροτάτων και τα ακρότατα της f
- $oldsymbol{2}$ Να δείξετε ότι $-1 \leq f(x) \leq 3$ για κάθε $x \in [-2,2]$
- 4 Να λύσετε
  - $extbf{1}$ Την εξίσωση f(x)=1
  - 2 Την ανίσωση f(x)>-1

Λόλας Συναρτήσεις 8/21

Στο διπλανό σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f

- Να βρείτε τις θέσεις ακροτάτων και τα ακρότατα της f
- Να δείξετε ότι $-1 \le f(x) \le 3$ για κάθε $x \in [-2, 2]$
- Nα δείξετε ότι $f(\alpha) f(\beta) \le 4$, α , $\beta \in [-2, 2]$
- Να λύσετε
  - Tην εξίσωση f(x) = 1
  - Tην ανίσωση f(x) > -1

Λόλας Συναρτήσεις 8/21

Να βρείτε τα ολικά ακρότατα των συναρτήσεων:

- $|e^x 1|$

Λόλας Συναρτήσεις 9/21

Να βρείτε τα ολικά ακρότατα των συναρτήσεων:

- $|e^x 1|$
- $f(x) = (e^x 1)^2(x 1)^4$

Λόλας Συναρτήσεις 9/21

Να βρείτε τα ολικά ακρότατα των συναρτήσεων:

- $|e^x 1|$
- $f(x) = (e^x 1)^2(x 1)^4$
- $f(x) = x^2 2x 5$

Λόλας Συναρτήσεις 9/21

Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=\frac{1}{x}$, x>0. Από σημείο M της C_f φέρνουμε παράλληλες ως προς τους άξονες y'y και x'x που τέμνουν τον x'x στο A και τον y'y στο B. Να βρείτε τη θέση του σημείου M για το οποίο η περίμετρος του ορθογωνίου ΟΑΜΒ γίνεται ελάχιστη (όπου Ο η αρχή των αξόνων).

> Λόλας Συναρτήσεις 10/21

Εστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση, με f(0)=1, για την οποία ισχύει:

$$f(x) \geq x+1$$
, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Για κάθε $x\in\mathbb{R}$ θεωρούμε τα σημεία $\mathrm{A}(x,f(x))$ και $\mathrm{B}(f(x),x)$. Να βρείτε την ελάχιστη απόσταση των σημείων A και B .

Λόλας Συναρτήσεις 11/21

Εστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ η οποία παρουσιάζει ελάχιστο μόνο στο 1 το 2.

- Nα δείξετε ότι $f(x) \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Εστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ η οποία παρουσιάζει ελάχιστο μόνο στο 1 το 2.

- Nα δείξετε ότι $f(x) \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- Nα λύσετε την εξίσωση $f(x) + (x-1)^2 = 2$

Εστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ η οποία παρουσιάζει ελάχιστο μόνο στο 1 το 2.

- Nα δείξετε ότι $f(x) \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- Nα λύσετε την εξίσωση $f(x) + (x-1)^2 = 2$
- Aν ισχύει $f(\alpha) + f(\ln \beta) = 4$, να βρείτε τις τιμές των α και β .

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^5 + x - 2$. Να λύσετε τις ανισώσεις:

- **1** $x < \frac{2}{r^4+1}$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^5 + x - 2$. Να λύσετε τις ανισώσεις:

- **1** $x < \frac{2}{r^4+1}$
- ② $x^4 \frac{2}{x} > -1$, sto $(0, +\infty)$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^5 + x - 2$. Να λύσετε τις ανισώσεις:

- **1** $x < \frac{2}{r^4+1}$
- 2 $x^4 \frac{2}{x} > -1$, $\sigma \tau o (0, +\infty)$
- $\ln^5 x + \ln x < 2$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^5 + x - 2$. Να λύσετε τις ανισώσεις:

- 2 $x^4 \frac{2}{x} > -1$, $\sigma \tau o (0, +\infty)$
- $\ln^5 x + \ln x < 2$
- $f(2x-1)+2>x^5+x$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + \ln(x+1)$

- Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + \ln(x+1)$

- Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία
- Nα λύσετε την ανίσωση $x^2 + \ln(x^2 + 1) > 0$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + \ln(x+1)$

- Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία
- Nα λύσετε την ανίσωση $x^2 + \ln(x^2 + 1) > 0$
- Να λύσετε την ανίσωση $x^4 x^2 < \frac{x^2 + 1}{x^4 + 1}$

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$

- Να βρείτε το ελάχιστο της συνάρτησης f και τη θέση που το παρουσιάζει

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$

- Να βρείτε το ελάχιστο της συνάρτησης f και τη θέση που το παρουσιάζει
- Nα λύσετε την εξίσωση $\sqrt{x^2+1}=\sigma v \nu x$

Να εξετάσετε, αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες ή περιττές.

- ① $f(x) = x\eta\mu\frac{1}{x}$ ② $f(x) = \ln\frac{1-x}{1+x}, x \in (-1,1)$

Να εξετάσετε, αν οι παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες ή περιττές.

- ① $f(x) = x\eta\mu\frac{1}{x}$ ② $f(x) = \ln\frac{1-x}{1+x}$, $x \in (-1,1)$

Εστω η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

- $\ensuremath{\text{\textcircled{1}}}$ Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f
- ② Να δείξετε ότι η συνάρτηση είναι περιττή.

Λόλας Συναρτήσεις 17/21

Εστω η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

- Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f
- Να δείξετε ότι η συνάρτηση είναι περιττή.

Εστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση με f(1)=2 η οποία είναι γνησίως μονότονη και περιττή. Να λύσετε την ανίσωση:

$$f(x-1) + f(x-3) < 5(2-x)$$

Εστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία περιττή συνάρτηση, για την οποία ισχύει:

$$(x^2+1)f(x) \leq 2x$$
, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Να βρείτε:

- lefta to f(0)
- 2 τον τύπο της συνάρτησης f

Λόλας Συναρτήσεις 19/21

Εστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία περιττή συνάρτηση, για την οποία ισχύει:

$$(x^2+1)f(x) \leq 2x$$
, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Να βρείτε:

- **1 to** f(0)
- ② τον τύπο της συνάρτησης *f*

Εστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση, για την οποία ισχύει

$$f(x+y)=f(x)+f(y)$$
, για κάθε $x,y\in\mathbb{R}$

Να εξετάσετε αν είναι άρτια ή περιττή

Λόλας Συναρτήσεις 20/21 Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση